Priporočila glede izpostavljenosti otrok ekranom

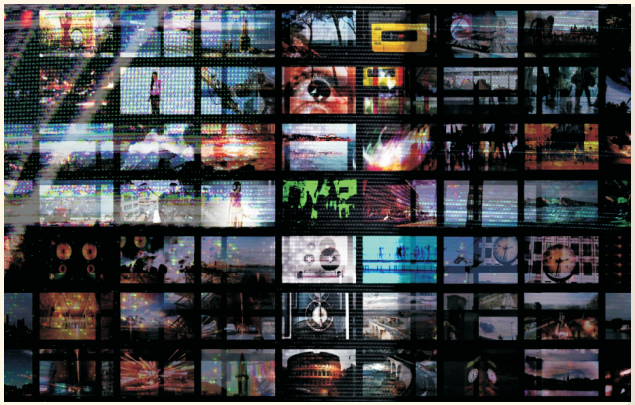

Vodilna stanovska organizacija v ZDA - Ameriško pediatrično združenje (v Anderson in drugi, 2009) v svojih napotkih odsvetuje gledanje televizije do drugega leta starosti otroka, za kar pa se (glede na zbrane podatke obstoječih raziskav) večina staršev ne odloči (pred letom starosti so otroci povprečno izpostavljeni 1 uro dnevno, med 1-2 leti pa 1,5 ure dnevno - Zimmerman in drugi, 2007).

Sigman (2011) dokazuje, da obstaja jasna povezava med starostjo, ko otrok začne gledati medije z zaslonom, številom ur, ko jih gleda, in negativnim vplivom na posamezna fizična stanja otroka. Priporočene so naslednje omejitve izpostavljenosti ekranom na dan:

- do 7 let stari otroci: 0,5 - 1 uro na dan
- 7 - 12 let stari otroci: 1 uro na dan
- 12 - 15 let stari otroci: 1,5 ure na dan
- 16+ let stari otroci: do dve uri dnevno

Anderson Craig A. in drugi (2009): Policy Statement—Media Violence.
Sigman Aric (2011): The Impact Of Screen Media On Children
Zimmerman Frederick J in drugi (2007): Associations between Media Viewing and Language Development in Children Under Age 2 Years.

Mnenja staršev in vzgojiteljev v Sloveniji.
Dnevni ekranski limit naj bi po mnenju staršev in vzgojiteljev znašal za do triletne otroke 3/4 ure, za od 4 do 6-letne pa malo manj kot uro dnevno. Zaninivo, da so otroci v Sloveniji dnevno izpostavljeni ekranom od 1,5 do skoraj 6-krat več (za zgornjih 33% otrok) kot je primerni dnevni ekranski limit, ki so ga starši sami izpostavili. Več v poročilu raziskave na www.pismenost.si

Infrastrukturni program
Medijska pismenost
zbiranje, vodenje in arhiviranje podatkov o medijski pismenosti
www,pismenost.si
info@pismenost.si
Podprira ARRS
po pog. 1000-16-2916
****

FAKULTETA ZA MEDIJE
Leskoškova 9E, Ljubljana
Tel: 01 5202 160
www.fame.si

MEDIJSKA PISMENOST.SI

Številka 07/2016 (2)

- Raziskava: Mediji in predšolski otroci v Sloveniji
- Najava raziskave: Mediji in srednješolci v Sloveniji

Uvodnik

Pozdravljeni pri drugi izdaji spletnega informatorja Medijska pismenost.si, katerega namen je osveščanje raziskovalcev in širše javnosti o raziskavah na temo Medijske pismenosti.

Tokrat vam predstavljamo objavljeno raziskavo Mediji in predšolski otroci v Sloveniji. Hkrati najavljamo raziskavo Mediji in srednješolci v Sloveniji, katero bomo tudi v kratkem objavili. Vsi zbrani podatki bodo na volju tudi v Arhivu družboslovnih podatkov.

Želimo si, da se nam v prizadevanjih pridružite in nas kontaktirate, če delujete na področju ali če imate predloge, želje ali vprašanja.

Ste vedeli?
... da v Južni Koreji skoraj tretjina otrok, starih do dveh let, uporablja mobilni telefon z zaslonom na dotik več kot dve uri dnevno, od tega četrtino brez navzočnosti staršev (Baek in drugi 2013). Med pozitivnimi učinki starši izpostavljajo, da je telefon učni pripomoček (31%) in zabava (24%). Med negativnimi pa je 30% staršev mnenja, da uporaba poslabša odnos do starša, 28% se jih boji za poškodbe svojega telefona, 18 % pa jih izpostavlja izpraznjenost GSM baterije (Boddum, 2013).

Baek,Yu-Mi in drugi (2013): A Study on Smart Phone Use Condition of Infants and Toddlers
Boddum Megan (2013): Plugged in: A focused look at parents' use of smartphones among children.

Mediji in predšolski otroci v Sloveniji

Raziskava temelji na pregledu literature ter mnenjih staršev (n=1087) in vzgojiteljev (n=267) do vključno 6-letnih otrok na celotnem območju Slovenije (2015). Ključne ugotovitve so:

- Zgornja tretjina staršev (glede medijske izpostavljenosti) ima skoraj 4-krat večjo izpostavljenost kot spodnja tretjina. Medijsko intenzivni starši, ki so v povprečju manj izobraženi in mlajši, hkrati tudi več telefonirajo.
- Do triletni otroci so dnevno povprečno izpostavljeni dvem uram na različnih napravah, medtem ko se ta čas približuje trem uram med 4 in 6-letnimi otroci. Starejša skupina uporablja računalnik in v povprečju igra elektronske igre 30 minut dnevno.
- Pasivna izpostavljenost TV je večja (skoraj 80 minut) v primerjavi z aktivnim gledanjem (36 minut).
- Če je otrok v zgornji tretjini otrok glede izpostavljenosti (veliki uporabnik medijev), je povprečno izpostavljen medijem kar 5-krat več, kot če je v spodnji skupini (mali uporabnik medijev).
- Otroci v vrtcu gledajo ekran povprečno četrt ure dnevno. Pri tem prihaja do velikih razlik med oddelki.
- Primerna starost za samostojno uporabo pametnega telefona, video iger in interneta je po mnenju večine staršev med 10 in 11 leti.
- Ni enotnega mnenja med starši in vzgojitelji ali se predšolski otrok iz medijev lahko nauči veliko koristnega in ali so izbraževalni DVD-ji zelo koristni pri učenju predšolskih otrok.
- Če so starši sami veliki uporabniki, ne razpoznavajo toliko negativnih učinkov medijev na razvoj govora, obnašanje in na zdravje svojih otrok.
- Otroci, ki so veliki uporabniki ekrana, so po mnenju staršev večkrat pretežki za svojo višino kot tisti iz skupine malih uporabnikov ekrana.
- Starši otrok, ki so bolj izpostavljeni medijem, bolj priznavajo povečano agresivnost svojih otrok. Tudi vzgojitelji, zlasti pri starejši skupini otrok, razpoznavajo povezavo med agresivnostjo in medijsko izpostavljenostjo.
- Otroci, ki so veliki uporabniki medijev, več posnemajo medijske junake, večkrat nosijo v vrtec izdelke, ki jih vidijo v medijih, starši pa jim večkrat kupijo izdelke povezane z v medijih predstavljenimi junaki.

Celotno poročilo (139 strani, oblika pdf) na www.pismenost.si

Mediji in nasilno obnašanje najstnikov

Poročilo World YOUTH Report (2003) med drugim povzema tudi raziskavo Ameriškega združenja psihologov, ki je dokazala, da naj bi mediji prispevali okvirno 10% k agresivnemu obnašanju mladostnikov.

Boxer in drugi (2008) so na vzorcu 820 najstnikov ugotovili, da je izbor nasilnih medijev v otroštvu in najstniških letih indikator kasnejšega prestopniškega vedenja in splošne agresivnosti najstnikov.

Gentile (2009) je preučeval rizično (patološko) uporabo videoiger med 8-18 let starimi otroci v nacionalni raziskavi v ZDA. Ugotavlja, da se rizično igranje lahko predvidi na podlagi slabšega šolskega uspeha tudi če kontroliramo spol, starost in količino igranih videoiger. Avtor ugotavlja, da je skoraj 10 % mladostnikov, ki imajo dejansko velike težave zaradi igranja video iger na področju poslabšanja odnosov v družini, nezaželenega vedenja v družbi in šoli ter vandalizma.

Boxer, Paul, Bushman, Brad J. in Moceri Dominic (2008): The Role of Violent Media Preference in Cumulative Developmental Risk for Violence and General Aggression. Youth Adolescence.
Gentile, Douglas (2009): Pathological Video-Game Use Among Youth Ages 8 to 18.
World Youth Report (2003): Juvenile Delinquency. World YOUTH Report., str.: 189-211.